

RAMAKRISHNA MISSION VIDYAMANDIRA

(Residential Autonomous College under University of Calcutta)

FIRST YEAR

B.A./B.Sc. SECOND SEMESTER (January – June) 2015

Mid-Semester Examination, March 2015

Date : 18/03/2015

SANSKRIT (Honours)

Time : 11 am – 1 pm

Paper : II

Full Marks : 50

1. Answer **any one** of the following : [10]
 - a) Discuss the significance of the curse of Durvāsā in the drama Abhijñānaśakuntalam.
 - b) Narrate the Brahmachari episode of Swapnavāsavadattam, Act-I
2. Explain in Sanskrit **any three** of the following verses. [3×6]
 - a) क्रियासु युक्तैर्नृप चारचक्षुषो
न वञ्चनीयाः प्रभवोऽनुजीविभिः ।
अतोऽर्हसि क्षन्तुमसाधु साधु वा
हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः ॥
 - b) सुखमर्थो भवेद् दातुं सुखं प्राणाः सुखं तपः ।
सुखमन्यद् भवेत् सर्वं दुःखं न्यासस्य रक्षणम् ॥
 - c) अन्तर्हिते शशिनि सैव कुमुद्वती मे
दृष्टिं न नन्दयति संस्मरणीयशोभा ।
इष्टप्रवासजनिता न्यबलाजनस्य
दुःखानि नूनमतिमात्रसुदःसहानि ॥
 - d) अर्थो हि कन्या परकीय एव
तामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः ।
जातो ममायं विशदः प्रकामं
प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ॥
3. Translate in English or Bengali **any two** of the following : [2×4]
 - a) पातुं न प्रथमं व्यवस्यति जलं युष्मास्वपीतेषु या
नादत्ते प्रियमण्डनापि भवतां स्नेहेन या पल्लवम् ।
आद्ये वः कुसुमप्रसूतिसमये यस्या भवत्युत्सवः
सेयं याति शकुन्तला पतिगृहं सर्वैरनुज्ञायताम् ॥
 - b) नैवेदानीं तादृशाश्चक्रवाका
नैवाप्यन्ये स्त्रीविशेषैर्वियुक्ताः ।
धन्या सा स्त्री यां तथा वेत्ति भर्ता
भर्तृस्नेहात् सा हि दग्धाप्यदग्धा ॥
 - c) श्रियः कुरुणामधिपस्य पालनीं
प्रजासु वृत्तिं यमयुङ्क्त वेदितुम् ।
स वर्णिलिङ्गी विदितः समाययौ
युधिष्ठिरं द्वैतवने वनेचरः ॥

4. Account for the case-endings of **any two** of the following underline words : [2×1]
a) ग्रामं गच्छन् अहिं लङ्घयति ।
b) स दिवसस्य द्विर्भुङ्क्ते ।
c) पिता पुत्रेण सह गच्छति ।
5. Correct **any two** of the following sentences : [2×1]
a) अद्य प्राते वृष्टिर्भव ।
b) वर्षायां पथः पिच्छिलो भवति ।
c) अद्य भवान् मम गृहे अधिवस ।
6. Join in Sandhi **any two** of the following : [2×1]
a) चक्षुः + रोगः b) भातृ + उपदेशः c) कुतः + आगतः
7. Substitute in single words **any two** of the following : [2×1]
a) अन्तिकं करोति b) गायति इति c) पुनः पुनः नृत्यति
8. Write the resulting forms of **any two** of the following : [2×1]
a) वच् + क्त्वाच् b) ह्वे + तुमुन् c) प्र-वस् + ल्यप् ।
9. Expound and name the samasas in **any two** of the following words : [2×1]
a) पीताम्बरः b) यथाशक्ति c) इन्द्रजित्
10. Show by suitable sentences the difference in meaning between the words in **any one** of the following pairs : [2×1]
a) कूर्मः & कुर्मः b) स्थला & स्थली

_____ × _____